

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**
Fødevarestyrelsen

2025

DYREVELFÆRD I DANMARK

MED RESULTATER FRA
VELFÆRDSKONTROLLEN I 2024

1. Indledning

Der er stort fokus på dyrevelfærd - både fra befolkningen, erhvervet, pressen og politikere. Fødevarestyrelsens arbejde bidrager til at sikre fødevaresikkerheden, sund kost, dyresundhed og dyrevelfærd i Danmark. Forbrugere skal have let adgang til sunde og sikre fødevarer. Reglerne for dyrevelfærd skal håndhæves. Og det skal også være nemt for danske virksomheder at forstå og efterleve de gældende regler. I 2024 foretog Fødevarestyrelsen 1.978 kontroller i besætninger og 2.252 kontroller ved på- og aflæsning i forbindelse med transport af dyr som en del af den stikprøvebaserede basiskontrol.

Dyrevelfærdsrapporten er en årligt tilbagevendende rapport, der giver et indblik i Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd, herunder de forskellige typer af kontrol og kontrolgrundlaget. Rapporten består af to dele - En hovedrapport, som blandt andet indeholder en præsentation af Fødevarestyrelsens kontrol, og en mere dybdegående analyse af kontrolresultaterne for grise og kvæg. I Bilag 1 præsenteres Fødevarestyrelsens samlede kontrolresultater fra basiskontrollen med dyrevelfærd i 2024.

Indhold

2. Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd

4

2.1 Hvad bliver kontrolleret?

5

2.2 Hvordan planlægges kontrollen med dyrevelfærd?

5

2.3 Hvordan reagerer Fødevarestyrelsen på overtrædelser?

6

2.4 Hvordan følger Fødevarestyrelsen op på konstaterede overtrædelser?

7

2.5 Kontrol af dyrevelfærd i besætninger

7

2.6 Fødevarestyrelsens kontrol af dyrevelfærd under transport

8

2.7 Politiets kontrol af dyrevelfærd under transport

8

2.8 Kontrol af dyrevelfærd på slagterier og slagtehuse

8

3. Dyrets vej i produktionen

9

4. Fødevarestyrelsens kontrolpopulation på dyrevelfærdsområdet

11

5. Fødevarestyrelsens basiskontrol med dyrevelfærd i 2024

16

5.1 Besætningskontrol i grise- og kvægbesætninger

16

5.2 Transportkontrollen med grise og kvæg i 2024

26

5.3 Kontrol på slagterier og slagtehuse

33

6. Fødevarestyrelsens dybdegående kontrol med dyrevelfærd i 2024

36

6.1 Kontrol af dyrevelfærd i kvæg- og fårebesætninger med udgangspunkt i DyreBaserede VelfærdsIndikatorer (DBVI)

36

6.2. Kontrol af håndtering af syge og tilskadekomne grise samt fokus på sygestier

36

6.3 Kontrol af håndtering af syge og tilskadekomne dyr i kvægbesætninger

37

6.4 Prioriteret indsats på indfangning af fjerkræ, fokuseret på slagtekyllinger, forud for nationale forsendelser til slagteri

37

2. Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd

Fødevarestyrelsen tilrettelægger og udfører hvert år kontrol med dyrevelfærd i besætninger med landbrugsdyr, med transport af dyr, på slagterierne samt kontrol af hundevirksomheder, som er omfattet af hundesmileyordningen.

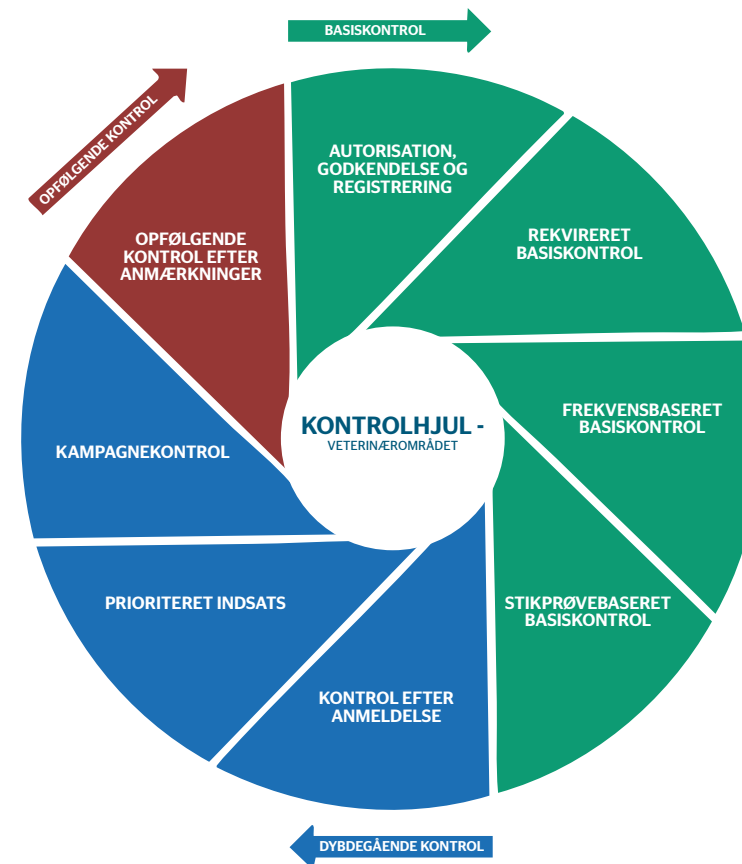
Der er en række forskellige regler for hold af dyr, herunder hvordan landbrugsdyr skal opstaldes, transporteres og slagtes, som skal sikre dyrenes velfærd. Landmænd, transportører mv. skal sørge for, at lovkravene overholdes, når de opstalter, transporterer eller slagter dyr, mens en række myndigheder har til opgave at kontrollere, om reglerne overholdes.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har det overordnede ansvar for kontrollen med dyrevelfærd i Danmark. Derfor er kontrollen med dyrevelfærd hovedsageligt tilrettelagt og gennemført af Fødevarestyrelsens tilsynsførende. Kontrol med dyrevelfærd i forbindelse med transport af dyr udføres både af Fødevarestyrelsen og ved politiets vejkontroller, hvor Fødevarestyrelsen ofte bistår.

Rammerne for kontrollen på veterinærområdet er et kontrolkoncept, som er inddelt i kontrolkategorierne: Basiskontrol, dybdegående kontrol og opfølgende kontrol. Hver af kontrolkategorierne har en række kontrolindsatser, som alle har deres eget formål og målgruppe. Kontrolkategorierne og kontrolindsatserne udgør Fødevarestyrelsens samlede veterinærkontrolkoncept (se Figur 2.1).

Kontrolkonceptet er fælles for alle typer af kontrolobjekter/virksomheder på veterinærområdet, f.eks. dyrlæger, landmænd, transportører mv.

Figur 2.1 Veterinærområdets kontrolhjul

[Læs mere om rammerne for kontrollen i Fødevarestyrelsens vejledning om kontrolindsatser på veterinærområdet, der beskriver det samlede kontrolkoncept på veterinærområdet.](#)

2.1 Hvad bliver kontrolleret?

Fødevarestyrelsen udvælger hvert år besætninger og dyrehold til kontrol bl.a. på baggrund af antallet af kontrolobjekter, dataanalyser, risikokriterier, faglige behov og politiske tiltag. Derudover kontrolleres reglerne om dyrevelfærd i forbindelse med transport af dyr, som udføres fra Danmark, og som ankommer til slagteri. Fødevarestyrelsen kontrollerer desuden om dyrevelfærdsreglerne overholdes i forbindelse med slagtning på danske slagterier.

2.2 Hvordan planlægges kontrollen med dyrevelfærd?

Fødevarestyrelsens årlige kontrolplanlægning af dyrevelfærdskontrollen har til formål at lave kontrollen effekt- og risikobaseret og har en høj grad af løbende tilpasning.

I nærværende kapitel beskrives de kontrolindsatser, som er relevante for den årlige kontrol med dyrevelfærd, i henhold til det veterinære kontrolkoncept. Dvs. stikprøvebaseret-, frekvensbaseret- og rekvireret basiskontrol, prioriteret indsats og kampagnekontrol samt opfølgende kontrol efter anmærkninger.

Ved stikprøvebaseret basiskontrol i besætninger er hovedparten af dyrevelfærdskontrollerne risikobaseret udpeget. Den risikobaserede udpegning sker ved hjælp af risikokriterier, som bl.a. er udvalgt på baggrund af en analyse af tidligere års kontrolresultater. Analysen tager udgangspunkt i kontrol og registreringsdata om virksomhederne. I praksis betyder det, at kontrollen målrettes virksomheder med størst behov for kontrol.

Som eksempel kan nævnes, at udpegningen til besætningskontrol foregår ud fra risikokriterier, der fastlægges fra år til år ud fra foregående års kontrolresultater og faglige vurderinger. Relevante risikokriterier kan f.eks. være "mælkelevende besætninger med over 200 køer" eller "besætninger med tidligere sanktioner".

Samtidig anvendes stikprøvebaseret basiskontrol til at udføre tilfældigt udpeget kontrol, så der opnås en jævn baselinemåling, der indikerer den generelle regelefterlevelse uden påvirkning af risikokriterier, som udgangspunkt hvert tredje år.

Baselinemålingen medvirker til at sikre, at alle besætninger/virksomheder oplever en vis sandsynlighed for at få kontrol fra Fødevarestyrelsen.

Ved frekvensbaseret basiskontrol sikres regelmæssig kontrol hos virksomheder med risikofyldte aktiviteter eller med frekvenser, der er fastsat via lovgivning. Kontrol med dyrevelfærd i hundevirksomheder og kontrol af dyrevelfærd på danske slagterier i forbindelse med slagtning udføres som frekvenskontrol.

Ved rekvireret basiskontrol bliver Fødevarestyrelsen som udgangspunkt altid bestilt til at foretage kontrol. Formålet er, at Fødevarestyrelsen er til stede under de aktiviteter, hvor der ifølge lovgivningen er krav om, at Fødevarestyrelsen skal udføre kontrol, hver gang aktiviteten forekommer. Et eksempel herpå er certificeringssyn af dyr, hvor bl.a. dyrs transportegnethed vurderes forud for hver sendings udførsel fra Danmark. Der udføres et lignende syn af dyr ved ankomst til slagterier. I forbindelse med forsendelser over otte timer skal en logbog følge forsendelsen. Kontrolresultater fra logbogskontrollen indgår ikke i dyrevelfærdsrapporten. Der udføres både en forhåndsgodkendelse af logbøger, dvs. kontrol af den planlagte forsendelse, samt en returkontrol, dvs. kontrol af den afsluttede forsendelse.

Ved prioriteret indsats udfører Fødevarestyrelsen "dybdegående kontrol". Prioriteret indsats bidrager til at gøre kontrolkonceptet fleksibelt og omstillingsparat. Den gør Fødevarestyrelsen i stand til hurtigt at reagere på udvikling i erhvervet, eller aktuelle problemområder, hvor der er behov for særligt fokus. Et eksempel herpå er en prioriteret indsats på transportmidlers temperatur- og alarmsystemer i forbindelse med transport af levende dyr, hvor der blev taget nye kontroltiltag i brug for at vurdere systemernes funktion.

Ved kampagnekontrol udfører Fødevarestyrelsen "dybdegående kontrol". Kampagnekontrol er målrettet et eller flere emner (eksempelvis kontrol med overbrusning og rode- og beskæftigelsesmateriale i grisebesætninger), og kontrollen og vejledningen er mere dybdegående. Kampagnekontrol skal dermed øge fokus på risikoområder.

Fødevarestyrelsen udvælger områder, som skønnes at have behov for en særlig kontrolindsats på baggrund af en risiko- og behovsvurdering. Ved kampagnekontrol vil den tilsynsførende som udgangspunkt alene kontrollere emner inden for kampagnens fokusområde.

Ud over Fødevarestyrelsens kontrol planlægger og gennemfører Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø krydsoverensstemmelseskontrol (KO-kontrol) i overensstemmelse med EU-forordningen om krydsoverensstemmelse, som bl.a. indeholder visse krav til dyrevelfærd. [Læs mere om Krydsoverensstemmelseskontrollen her.](#) Landbrugs- og Fiskeristyrelsen (nu Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø) igangsatte i 2023 konditionalitet. Konditionalitet afløser som udgangspunkt KO-kontroller fra 2023. KO-kontrollen vil dog gælde sideløbende med konditionalitet for de landbrugere, som til og med 2025 modtager tilskud fra ordninger under land-distriktsprogrammet 2014-2022. [Læs mere om konditionalitet her.](#)

2.3 Hvordan reagerer Fødevarestyrelsen på overtrædelser?

Kontrollen har til formål at fremme og sikre folkesundheden, at opretholde og evt. forbedre dyrenes velfærd og sundhed, samt at fremme virksomhedernes forståelse af og overholdelse af reglerne, ved en myndighedsindsats, der er så lidt indgribende som muligt.

Fødevarestyrelsen har følgende reaktionsmuligheder over for f.eks. landmanden eller transportvirksomheden, når den tilsynsførende konstaterer, at reglerne om dyrevelfærd er overtrådt:

- Vejledning
- Indskærpelse
- Påbud
- Forbud
- Politianmeldelse

Når Fødevarestyrelsen konstaterer en overtrædelse af reglerne på dyrevelfærdsområdet, foretager styrelsen en konkret og helhedsorienteret vurdering af omstændighederne i sagen. Overtrædelser af bagatelagtig karakter vil typisk blive håndteret med vejledning, mens andre overtrædelser som udgangspunkt vil medføre en sanktion.

Fødevarestyrelsen skal anvende de virkemidler, som skønnes nødvendige for at sikre, at reglerne overholdes, og skal ved valg af virkemiddel tage hensyn til alle omstændigheder i den konkrete sag, herunder f.eks.:

- Overtrædelsens art, omfang, grovhed og alvor.
- Under hvilke omstændigheder overtrædelsen forekommer.

Tabel 2.3.1. Oversigt over Fødevarestyrelsens reaktionsmuligheder

Vejledning	En væsentlig del af kontrollen er at vejlede virksomheder og besætningsejere om bl.a. reglernes indhold og fortolkning. I nogle tilfælde ydes vejledning i kombination med, at der gives en sanktion.
Indskærpelse	En indskærpelse er en præcisering af, at gældende regler skal overholdes. Indskærpelsen angiver ikke, hvad virksomheden skal gøre for at overholde reglerne. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.
Påbud	Et påbud er en befaling til virksomheden om at gøre noget konkret og præciserer således, hvordan den enkelte virksomhed skal overholde lovgivningen. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.
Forbud	Et forbud anvendes til at forbyde en bestemt handling, som udgør en overtrædelse af reglerne. Et forbud kan ligeledes anvendes med henblik på at forhindre en bestemt handling, hvis handlingen vil udgøre en overtrædelse af reglerne eller en konkret risiko herfor. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.
Politianmeldelse	En politianmeldelse anvendes, hvis der f.eks. konstateres alvorlige overtrædelser af reglerne, eller hvis påbud/forbud ikke efterkommes. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.

2.4 Hvordan følger Fødevarestyrelsen op på konstaterede overtrædelser?

Fødevarestyrelsen gennemførte i 2024 som udgangspunkt to opfølgende kontroller¹, når en kontrol har udløst en sanktion i form af indskærpelser, påbud, forbud og politianmeldelser. På transportområdet, og i forbindelse med kontrol af hundevirksomheder, gennemførtes alene én opfølgende kontrol. Opfølgende kontrol gennemføres enten ved et kontrolbesøg eller som administrativ kontrol.

Den opfølgende kontrol har bl.a. til formål at følge op på, om der er rettet op på overtrædelsen, som udløste sanktionen, og at kontrollere, om der er gjort tiltag til at forhindre en gentagelse. Hvis der ikke er rettet op på forholdet, eller en tidligere meddelt sanktion ikke er efterkommet, kan det være nødvendigt at meddele yderligere sanktioner.

Som følge af den politiske aftale om dyrevelfærd af 9. februar 2024 "Sammen om dyrene" blev den anden opfølgende kontrol på veterinærområdet afskaffet den 1. januar 2025 ved ændring af veterinærkontrolbekendtgørelsen².

2.5 Kontrol af dyrevelfærd i besætninger

I 2024 indgik besætninger med grise, kvæg, fjervildt, får, slagtekyllinger, mink, heste, geder, æglæggende høner og hjortedyr i Fødevarestyrelsens stikprøvebaserede basis-kontrol. Derudover blev hundehold kontrolleret som en del af den frekvensbaserede basiskontrol.

I praksis foregår stikprøvebaserede basiskontrol på den måde, at Fødevarestyrelsens tilsynsførende danner sig et helhedsindtryk af forholdene under sin gennemgang af besætningen, hvorefter den tilsynsførende udvælger nogle områder, dvs. stier/bokse/gange/bure/folde mv., som den tilsynsførende vil kigge nærmere på. Alle dyr i disse udvalgte områder kontrolleres, og hvis forholdene er i orden ved gennemgangen at disse dyr, så vil kontrollen typisk ikke omfatte alle dyr i alle staldafsnit. Den tilsynsførende bør tilstræbe, at kontrollere delområder med dyr i alle aldersgrupper

Såfremt der konstateres overtrædelser, foretager den tilsynsførende en konkret vurdering af behovet for at udvide omfanget af kontrollen til f.eks. at omfatte alle dyr i staldafsnittene.

¹ Den 1. januar 2022 trådte kravet om to opfølgende kontroller i forbindelsen med veterinærkontrollen i kraft.

² Bekendtgørelse nr. 1433 af 6. december 2024 om veterinær kontrol

Når der udføres stikprøvebaseret basiskontrol, er indholdet af kontrollen med dyrevelfærd i besætningerne ens, hvad enten den er foretaget som baselinemåling eller ved risikobaseret udpegning. De fire kernekontrolelementer, der kontrolleres er:

- Dyrevelfærd
- Medicinanvendelse
- Dyresundhed og hygiejne
- Mærkning og registrering

I en periode fra august 2021 til og med 2024 blev der udført fem pct. ekstra kontrol af dyrevelfærd i kvæg- og grisebesætninger på baggrund af en politisk beslutning.

I overensstemmelse med EU-reglerne skal kontrolbesøg som udgangspunkt gennemføres uanmeldt. Fødevarestyrelsen kan undtagelsesvist anmelde kontrollen. Det kan være tilfældet, hvis kontrollens samlede formål, ud fra en konkret vurdering, ikke kan opfyldes uden at aftale tidspunktet med virksomheden på forhånd.

2.6 Fødevarestyrelsens kontrol af dyrevelfærd under transport

Forud for forsendelser af levende dyr til øvrige EU-lande eller eksport til tredjelande syner Fødevarestyrelsen dyrene for at vurdere, om det enkelte dyr er egnet til den planlagte forsendelse (transportegnethedsvurdering). Transportegnethedsvurderingen udføres som en del af certificeringssynet, der, foruden vurderingen af dyrenes transportegnethed, kontrollerer dyrenes identifikation samt at de er sunde og raske og overholder de dyresundhedsmæssige krav for flytningen. Desuden udføres der levende syn af dyr på slagterier i Danmark, hvor det bl.a. vurderes, om dyrene har været egnede til den pågældende transport.

Fødevarestyrelsen foretager herudover stikprøvekontrol af transport af dyr. Stikprøvekontrollen kan udføres i forbindelse med pålæsning af dyr direkte fra en besætning, eller i forbindelse med pålæsning af dyr fra en sammenbringningsvirksomhed³. Der udføres også stikprøvekontrol i forbindelse med aflæsning af dyr. Denne kan enten udføres i forbindelse med aflæsning af dyr på en sammenbringningsvirksomhed eller ved ankomst til slagterier. Fælles for stikprøvekontrol ved på- og aflæsning ved de forskellige lokationer er, at Fødevarestyrelsen ud over dyrene og håndteringen af dem også kontrollerer relevante dokumenter samt transportkøretøjet. Stikprøvekontrollen kan dermed bl.a. omfatte, hvordan dyrene håndteres, om pladskravene i køretøjet er overholdt (indvendig højde og areal), om transportmidlets indretning lever op til lovgivningens krav, og om de påkrævede dokumenter er til stede.

2.7 Politiets kontrol af dyrevelfærd under transport

Politiet udfører hvert år ca. 900 kontroller af transporter med levende dyr på de danske veje. Ofte vil Fødevarestyrelsen deltage og yde dyrlægefaglig bistand.

2.8 Kontrol af dyrevelfærd på slagterier og slagtehuse

På slagterierne skal dyrene bedøves og aflives så skånsomt som muligt. Det betyder, at slagterierne skal overholde en række krav til dyrevelfærd, faciliteter, slagtepersonale, apparatur og metoder. Fødevarestyrelsen kontrollerer som en del af syning af dyrene ved den rekvirerede basiskontrol, ved den frekvensbaserede basiskontrol og den dybdegående kontrol, om slagterierne overholder disse krav.

3. Dyrets vej i produktionen

Da Fødevarestyrelsen udfører kontrol med dyrevelfærd i både besætninger og dyrehold, under transport og på slagterierne, vil overholdelsen af dyrevelfærds- og transportreglerne potentielt blive kontrolleret flere gange i løbet af et enkelt dyrs liv. Nedenstående figurer 3.1 og 3.2 beskriver

hhv. en slagtegris' og en malkekos vej fra de kommer til verden til de slagtes, herunder hvornår dyrevelfærdsreglerne for de to forskellige produktionsdyr kontrolleres af Fødevarestyrelsen.

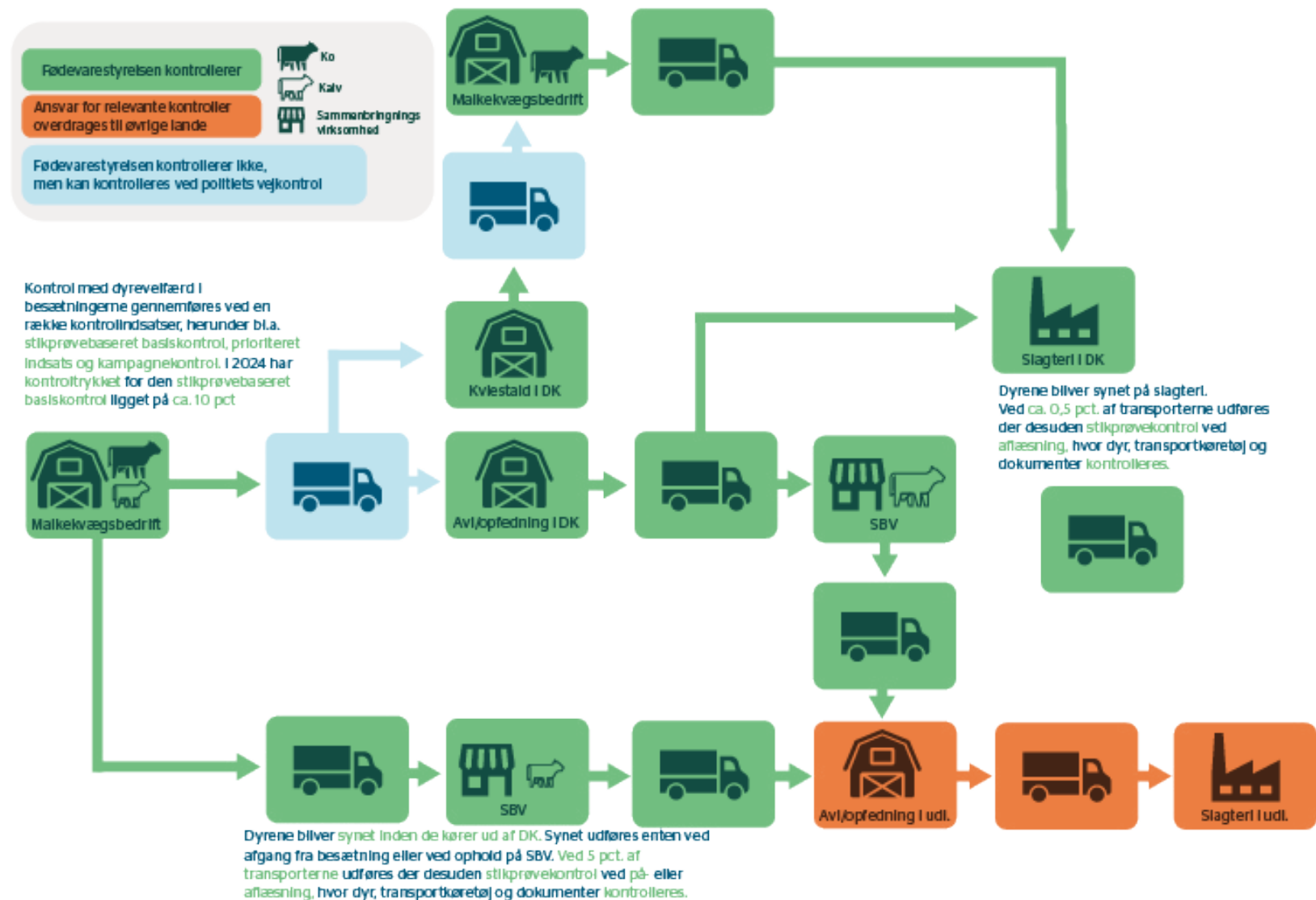
De to eksempler nedenfor er en forsimpning af, hvordan produktionssystemerne i realiteten fungerer. Der vil være dyr, der beholdes til avl, og disse dyr følger en anden "vej". Der kan også være tilfælde, hvor dyret aflives, f.eks. grundet sygdom eller skade eller bliver sendt til slagtning på et andet tidspunkt i deres livsstadie.

Figur 3.1 Slagtegrisens vej i produktionen

³ Betegnelse for lokation, hvor der sker sammenbringning af opdrættede landdyr fra mere end én virksomhed i en kortere periode end den krævede opholdsperiode for den pågældende dyreart (opholdsperiode er den minimumsperiode, der er nødvendig for at sikre, at et dyr, som er ført ind på en virksomhed, ikke har en lavere sundhedsstatus end dyrene på den pågældende virksomhed)

Figur 3.2 Malkekoens vej i produktionen

4. Fødevarestyrelsens kontrolpopulation på dyrevelfærdsområdet

For at opnå en forståelse for omfanget af Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd, er det væsentligt at vide, hvor stor kontrolpopulationen er i den aktuelle kontrolperiode. Besætninger med landbrugsdyr og heste er registreret i det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR) og derfra udtrækkes besætninger til kontrol ud fra nærmere fastsatte rammer, jf. betalingsbekendtgørelsen⁴.

Hvor mange af besætningerne og dyreholdene, der hvert år kontrolleres, varierer alt efter dyreart, fastsatte kontroltryk mv. Eksempelvis er der, som følge af initiativ 9 i dyrevelfærdsaftalen "Sammen om dyrene" af 9. februar 2024, implementeret et samlet årligt kontroltryk fra 1. januar 2025 på 20 pct. for grise- og kvægbesætninger.

Ud over besætninger fører Fødevarestyrelsen desuden kontrol med dyrevelfærd hos virksomheder, der har tilladelse til at drive erhvervsmæssig handel og opdræt af hunde samt hundepensioner og internater⁵. Det vil sige i de virksomheder, der er med i hundesmileordningen. Her gennemfører Fødevarestyrelsen kontrol med veterinære forhold, herunder dyrevelfærd, ved et årligt kontrolbesøg. Har virksomheden en god regelefterlevelse og ikke fået anmærkninger i den mellemliggende periode, nedsættes frekvensen til et kontrolbesøg hvert andet år. Virksomhederne, der er med i hundesmileordningen, udgør derfor en del af kontrolpopulationen på dyrevelfærdsområdet.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1718 af 30. december 2024 om betaling for kontrol af fødevarer, foder og levende dyr m.v.

⁵ Bek. nr. 1749 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, §58

I tabel 4.1 ses en oversigt over antal registrerede besætninger i Danmark, der udgjorde den relevante kontrolpopulation for udpegning til kontrollen i 2024, jf. betalingsbekendtgørelsen⁴ for Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd.

Tabel 4.1 Antal registrerede besætninger, der udgjorde den relevante kontrolpopulation og dyrehold i Danmark *	
Dyreart	Antal besætninger / dyrehold
Grise	4.728
Kvæg	8.633
Fjervildt	161
Får	1.933
Geder	442
Gæs, ænder, kalkuner, strudse	208
Heste	2.850
Hjorte	190
Æglæggende høner	1.429
Pelsdyr	42
Slagtekyllinger	268
Hunde	264

*Data er udtrukket som antal aktive besætninger (baseret på besætningsstørrelse med mere end 10 dyr per dyregruppe per CHR-nr. med relevante brugsarter) og dyrehold den 13. november 2023. Registrerede hundehold er baseret på tal udtrukket den 1. februar 2025 og omfatter antal registrerede hundevirksomheder, som var aktive i 2024.

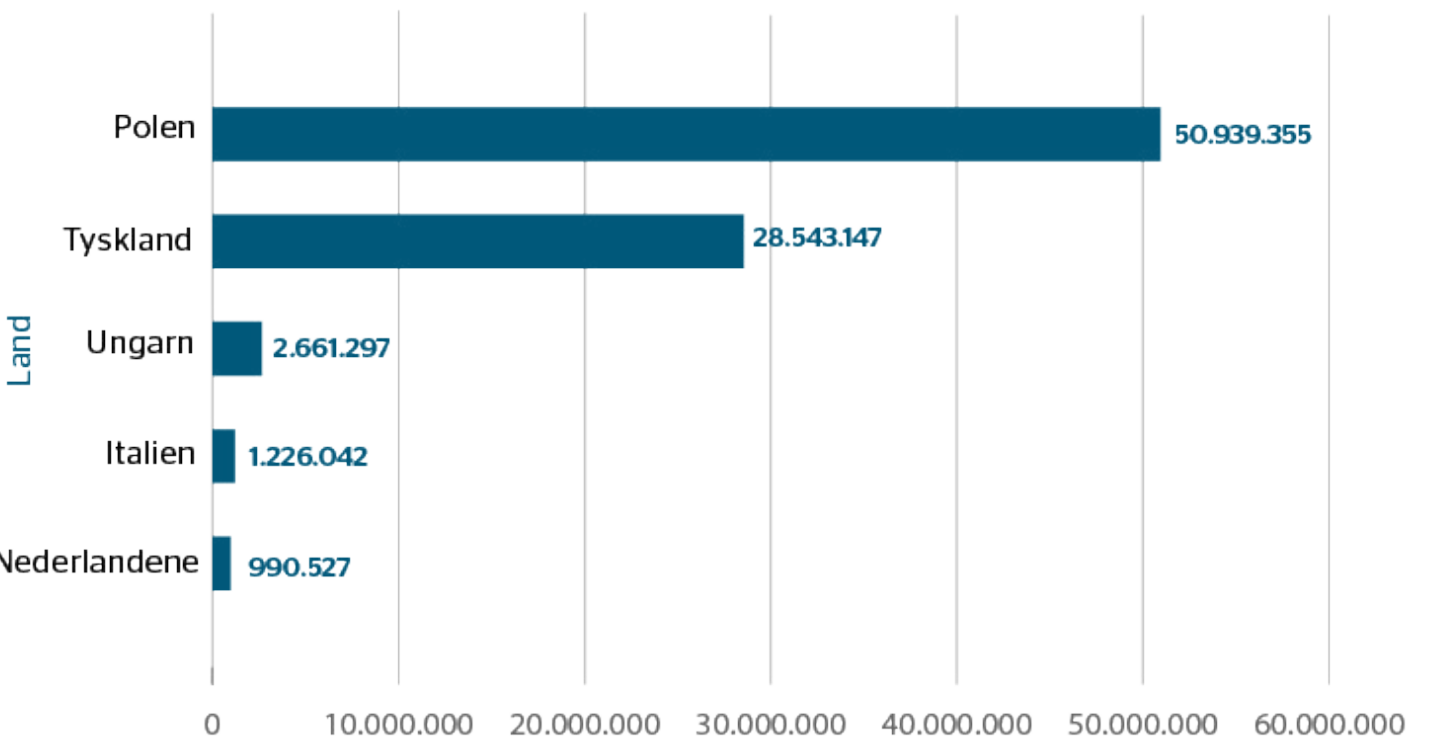
Kontrol med dyrenes transportegnethed udføres i forbindelse med certificeringssyn af dyr ved ophold på sammenbringningsvirksomheder eller i forbindelse med udførsel af dyr fra Danmark direkte fra besætninger. Desuden kontrolleres dyrenes transportegnethed i forbindelse med ankomst til slagterier i Danmark. I 2024 udførte Fødevarestyrelsen i alt 36.010 syn af dyr forud for forsendelse ud af Danmark, dvs. ved eksporter til tredje-lande eller ved flytninger til øvrige EU-lande. I tilfælde,

hvor flere biler indgår i én forsendelse, opgøres disse som ét syn. Antallet af syn omfattede ca. 87,5 mio. dyr. Antallet af transporterede dyr, der er afgået fra Danmark i 2024, er opgjort i tabel 4.2. fordelt på dyreart. Særligt for fjerkræ bør det bemærkes, at vurderingen af transportegnethed ikke indgår i certificeringssynet på samme måde som hos de øvrige dyrearter. Vurderingen af transportegnethed udføres på besætningsniveau og ikke ved, at hvert enkelt dyr kontrolleres.

Tabel 4.2 Antal transporterede dyr i 2024, fordelt på dyreart	
Dyreart	Antal dyr
Grise	16.946.292
Kvæg	99.654
Fjerkræ	66.924.772
Fisk	3.584.672
Heste	4.276
Små drøvtyggere	2.011
Andre dyr	4.652

Følgende lande i figur 4.3 er top 5 modtagerlande af forsendelser med alle dyrearter, dvs. grise, kvæg, fjerkræ, fisk, små drøvtyggere, heste og 'andre dyr', der blev transporteret i 2024. Opgørelsen er baseret på antallet af dyr, der blev transporteret fra Danmark.

Figur 4.3. Top 5 modtagerlande i forbindelse med transport af levende dyr ud af Danmark i 2024, fordelt på antal dyr, der er transporteret ud af Danmark

Ud over syn af dyr ved udkørsel fra Danmark har Fødevarestyrelsen udført stikprøvekontrol på ca. 5 pct. af forsendelserne for hver enkelt dyreart af kvæg, grise og fjerkræ i 2024 i forbindelse med på- eller aflæsning. Stikprøvekontrol ved forsendelser med fjerkræ sker alene i forbindelse med pålæsning forud for forsendelser. For stikprøvekontrol af heste og fisk er der fastsat et bestemt antal kontroller om året, fordelt som hhv. 15-20 kontroller for heste og 20-25 kontroller for fisk.

Fødevarestyrelsen udfører også levende syn af dyr på slagterier i Danmark. I 2024 vedrørte det syn af 101.546 transporter på de større slagterier⁶, hvoraf langt størstedelen vedrørte syn af grise, dernæst kvæg og fjerkræ. Det bemærkes, at opgørelse over antal forsendelser, der ankommer til slagterier, kun dækker de større slagterier med fast kontrolbemanding.

Ved slagterierne udføres der stikprøvekontroller ved aflæsning svarende til ca. 0,5 pct. ankomne transporter til slagteri. Desuden udførte Fødevarestyrelsen 100 dybdegående kontroller i forbindelse med indfangning og pålæsning af fjerkræ forud for nationale forsendelser til slagteri i 2024. Den dybdegående kontrol blev udført som en prioriteret indsats.

⁶ Bek nr. 1718 af 30. december 2024 om betaling for kontrol af fødevarer, foder og levende dyr m.v.

5. Fødevarestyrelsens basiskontrol med dyrevelfærd i 2024

5.1 Besætningskontrol i grise- og kvægbesætninger

I dette afsnit præsenteres resultaterne af Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd i grise- og kvægbesætninger i 2024. Resultaterne af Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd med øvrige dyrearter fremgår af rapportens Bilag 1.

Det overordnede antal kontroller udført samt antal indskærpelser, påbud og politianmeldelser givet i grise- og kvægbesætninger i 2024, er vist i tabel 5.1.1 Tabellen indeholder ligeledes regelefterlevelsen for hver af de to dyrearter. En besætning kan ved et kontrolbesøg godt få en indskærpelse for overtrædelse af én regel og en politianmeldelse for overtrædelse af en anden. Den samme kontrol kan dermed godt optræde i både kolonnen "Antal kontroller med en eller flere indskærpelser" og kolonnen "Antal kontroller med én eller flere politianmeldelser".

Tabel 5.1.1 Antal kontroller og overtrædelser i grise- og kvægbesætninger i 2024*

Kontrolundertype / Kontrolårsag	Dyreart	Antal kontroller	Antal kontroller med sanktioner indenfor dyrevelfærdsområdet	Regelefterlevelse	Antal kontroller med en eller flere indskærpelser	Antal kontroller med et eller flere påbud	Antal kontroller med en eller flere politianmeldelser
Stikprøvebaseret basiskontrol / Risikobaseret udpegning	Grise	525	145	72 pct.	140	0	21
	Kvæg	861	284	67 pct.	283	3	3
Total		1.386	429	70 pct.	423	3	24

*I 2024 blev der ikke udført baselinemålinger i grise- og kvægbesætninger, hvorfor besætningskontrollen udelukkende var risikobaseret.

Regelefterlevelse

I 2024 blev der gennemført i alt 525 stikprøvebaserede basiskontroller med dyrevelfærd i grisebesætninger - alle baseret på risikobaret udpegning. Ud af disse var der i alt 145 kontroller, hvor der blev givet minimum én sanktion, svarende til en overordnet regelefterlevelse på 72 pct.

I kvægbesætninger blev der i 2024 gennemført i alt 861 stikprøvebaserede basiskontroller med dyrevelfærd, som alle ligeledes var risikoudpegede. Ved 284 af kontrollerne blev der givet minimum én sanktion, svarende til en overordnet regelefterlevelse på 67 pct.

Som det fremgår af tabel 5.1.1, er besætningskontrollerne i 2024 udelukkende udpeget efter såkaldte risikokriterier. Ved at bruge risikokriterier kan Fødevarestyrelsen udpege de besætninger, hvor der sandsynligvis er størst risiko for problemer med velfærden. Forventningen er, at regelefterlevelsen vil være højere for den del af kontrollen, der er udpeget som en baseline kontrol (tilfældig udpegning), end for den, der er foretaget på baggrund af en risikobaseret udpegning.

For kvæg har der eksempelvis været anvendt udpegningskriteriet ”Mælkeleverende besætninger med over 200 køer”. For de besætninger, der har været udpeget på baggrund af netop dette kriterie, var regelefterlevelsen helt nede på 48 pct., hvilket påvirker den overordnede regelefterlevelse for kvæg negativt.

Derudover er det værd at bemærke regelefterlevelsen for et andet anvendt udpegningskriterie, nemlig ”Besætninger med mindst aktuelle besøgsstatus” for både grise og kvæg. Besætninger udpeget under dette kriterie kan være besætninger, der ikke har været kontrolleret før, eller besætninger, hvor det er længst tid siden, at Fødevarestyrelsen har været på kontrolbesøg - altså den pulje af besætninger, som Fødevarestyrelsen ”ser” mindst. Regelefterlevelsen ligger her på hhv. 75 pct. for grisebesætninger og 78 pct. for kvægbesætninger, hvilket er en højere regelefterlevelse end den overordnede regelefterlevelse for begge dyrearter. Dette styrker teorien om, at Fødevarestyrelsen generelt set kommer i de besætninger, hvor der er problemer med overholdelsen af lovgivningen.

Den risikobaserede udpegning er et godt værktøj, der understøtter Fødevarestyrelsens kontrol med de besætninger, hvor der er et potentielt større behov for kontrol. Det har dog den konsekvens, at den overordnede regelefterlevelse ikke kan sammenlignes fra det ene år til det andet, da udpegningskriterierne kan variere fra år til år, afhængigt af risikovurdering, faglige behov og politiske tiltag. Det er dermed kun for baselinemålingerne, at udviklingen i regelefterlevelsen i grise- og kvægbesætninger reelt kan sammenlignes. Tabel 5.1.2 viser udviklingen i regelefterlevelsen i hhv. grise- og kvægbesætninger de seneste fire år.

Tabel 5.1.2. Oversigt over procentmæssig regelefterlevelse ved hhv. baselinemåling og risikobaseret udpegning ved kontrol af grise- og kvægbesætninger i 2024

Kontrolundertype / Kontrolårsag	Dyreart	Regelefterlevelse 2021	Regelefterlevelse 2022	Regelefterlevelse 2023	Regelefterlevelse 2024
Stikprøvebaseret basis-kontrol / Baselinemåling	Grise	*	74 pct.	*	*
	Kvæg	*	*	68 pct.	*
Stikprøvebaseret bsis-kontrol / Risikobaseret udpegning	Grise	69 pct.	63 pct	70 pct.	72 pct.
	Kvæg	56 pct.	62 pct.	71 pct.	67 pct.

*Baselinemålinger gennemføres for grise og kvæg hvert tredje år. I de kontrolår, hvor der er angivet en * er der ikke udført baselinemålinger, hvorfor besætningskontrollen de år udelukkende var risikobaseret.

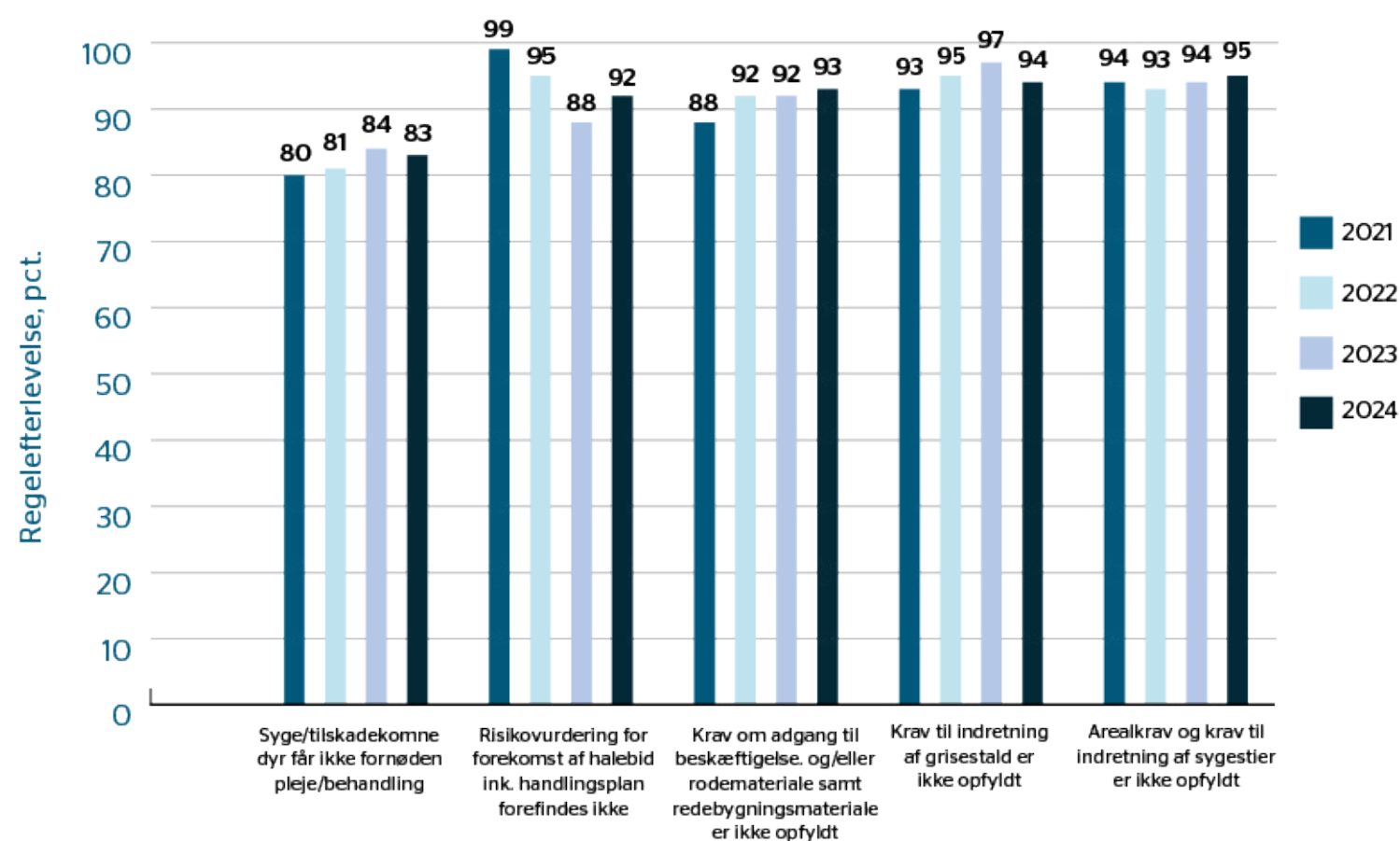
Af tabel 5.1.2 fremgår det, at regelefterlevelsen i grisebesætninger for den risikobaserede udpegning generelt har været lavere end for baselinemålingen i 2022. At regelefterlevelsen er lav vidner om, at Fødevarestyrelsen ved hjælp af risikokriterier har succes med at udpege de besætninger, hvor der er en formodning om en lavere regelefterlevelse. At tilfældet ikke er det samme i samtlige år for kvæg, kan skyldes, at der også ved de tilfældige udpegninger ved baselinemålinger kan blive udpeget besætninger, hvor der viser sig at være problemer med regelefterlevelsen. På den

måde er baselinemålinger med til at give et generelt billede af regelefterlevelsen i besætningerne. Såfremt baselinemålingerne generelt viser en lav regelefterlevelse, vil Fødevarestyrelsen kunne reagere de efterfølgende kontrolår, ved f.eks. at anvende udpegningskriteriet ”Besætninger med mindst aktuelle besøgsstatus” eller andre tiltag. På den måde følger Fødevarestyrelsen den generelle regelefterlevelse nærmere og sætter ind, såfremt der er en generel tendens til problemer i besætningerne.

Hyppigst sanktionerede lovkrav i grise- og kvægbesætninger i forbindelse med dyrevelfærdskontrollen i 2024

I figur 5.1.1 præsenteres regelefterlevelsen for de fem kontrolområder, hvor der er givet flest indskærpelser, påbud, forbud og/eller politianmeldelser i grisebesætninger i 2024. Resultaterne sammenholdes med regelefterlevelsen for kontrolområderne i tidligere år (2021-2024).

Figur 5.1.1. Regelefterlevelse for perioden 2021-2024 for sanktionerede regler, hvor der er givet flest indskærpelser, påbud, forbud og/eller politianmeldelser i grisebesætninger kontrolleret i forbindelse med Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd

Fødevarestyrelsen har løbende fokus på netop de områder, der ofte resulterer i en høj sanktionering, eksempelvis ved at gennemføre dybdegående kontrol i form af kontrolkampagner og prioriterede indsatser.

Et eksempel herpå kunne være området "Risikovurdering for forekomst af halebid inkl. handlingsplan forefindes ikke". I starten af 2023 gennemførte Fødevarestyrelsen en kampagne omkring risikovurdering for forekomst af halebid hos grise. Både i 2023 og i det følgende år var dette område det næsthøjeste sanktionerede.

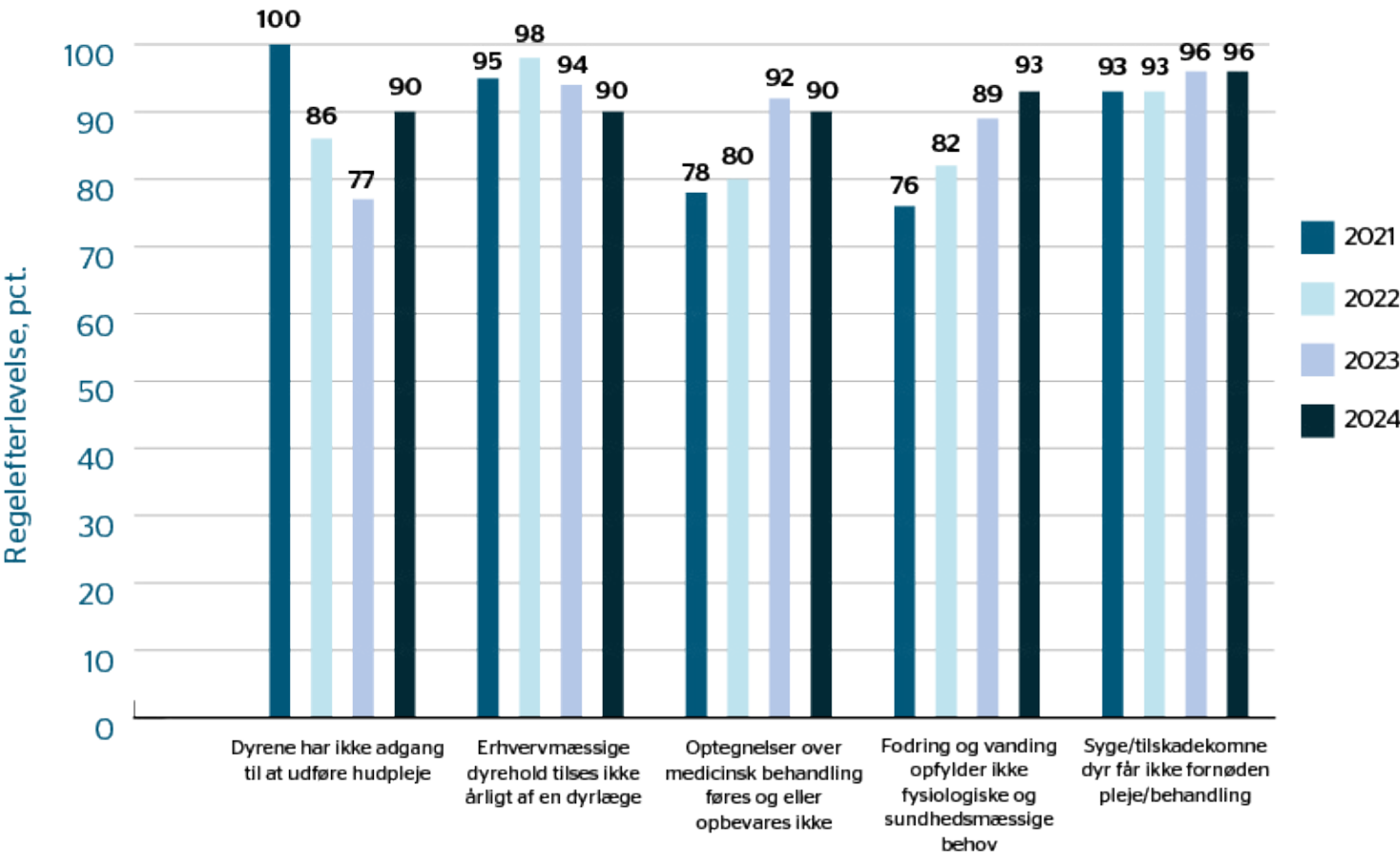
I figur 5.1.2. præsenteres regelefterlevelsen for de fem områder, hvor der er givet flest indskærpelser, påbud og/eller politianmeldelser i kvægbesætninger i 2024. Resultaterne sammenholdes med regelefterlevelsen for områderne i tidligere år (2021-2024).

Selvom de hyppigst sanktionerede områder i kvægbesætninger ikke er helt så gennemgående som i grisebesætninger, er der alligevel en del af disse, der har gået igen de seneste år. Eksempelvis har "Optegnelser over medicinsk behandling føres og eller opbevares ikke" gennem flere år været et område, der har været blandt de hyppigst sanktionerede. En uddybning af netop dette område følger i afsnittet omkring medicinske optegnelser nedenfor.

Et andet område, der i 2022, 2023 og 2024 har været hyppigt sanktioneret, er "Dyrene har ikke adgang til at udføre hudpleje". Sanktioner givet for dette område relaterer sig til § 64 i Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige krav til hold af kvæg⁷; "Malkekøer skal have adgang til mindst én roterende kobørste i besætningen". Kravet om adgang til kobørste trådte i kraft per 1. juli 2022, hvilket dermed kan være årsagen til den manglende regelefterlevelse inden for dette område i de efterfølgende år. Fødevarestyrelsen har som konsekvens af dette igangsat en kontrolkampagne ultimo 2024 omkring malkekøernes nærmiljø, herunder adgang til kobørster. Selvom der i 2024 blev givet et højt antal indskærpelser for manglende adgang til at udføre hudpleje, så er regelefterlevelsen på området umiddelbart forbedret fra ca. 77 pct. i 2023 til ca. 90 pct. i 2024.

I 2024 blev der givet 86 indskærpelser på området "Erhvervsmæssige dyrehold tilses ikke årligt af en dyrlæge". At denne regel overtrædes, skyldes ofte, at den pågældende besætningsansvarlige ikke er bevidst om, at dette er et krav. For kvæg er det primært kødkvægsbesætninger med et gennemsnitligt antal dyr på 24, der har overtrådt kravet.

Figur 5.1.2. Regelefterlevelse for perioden 2021-2024 for sanktionerede regler, hvor der er givet indskærpelser, påbud, forbud og/eller politianmeldelser i kvægbesætninger kontrolleret i forbindelse med Fødevarestyrelsens kontrol med dyrevelfærd

”Fodring og vanding opfylder ikke fysiologiske behov” er ligeledes et område, der går igen. En stor del af disse sanktioner er givet, fordi kalvene ikke har haft adgang til sutter i forbindelse med mælkefodring. Grundet det høje antal indskærpelser særligt i 2021 og 2022 blev der i 2023 gennemført en kontrolkampagne med fokus på

netop opfyldelsen af kalves suttebehov ved fodring samt opstaldning i øvrigt. Umiddelbart har der efterfølgende været en forbedring i regelefterlevelsen på dette kontrolområde, hvor den i 2021 lå på ca. 76 pct. mod ca. 93 pct. i 2024.

Antal syge og tilskadekomne dyr i grise- og kvægbesætninger

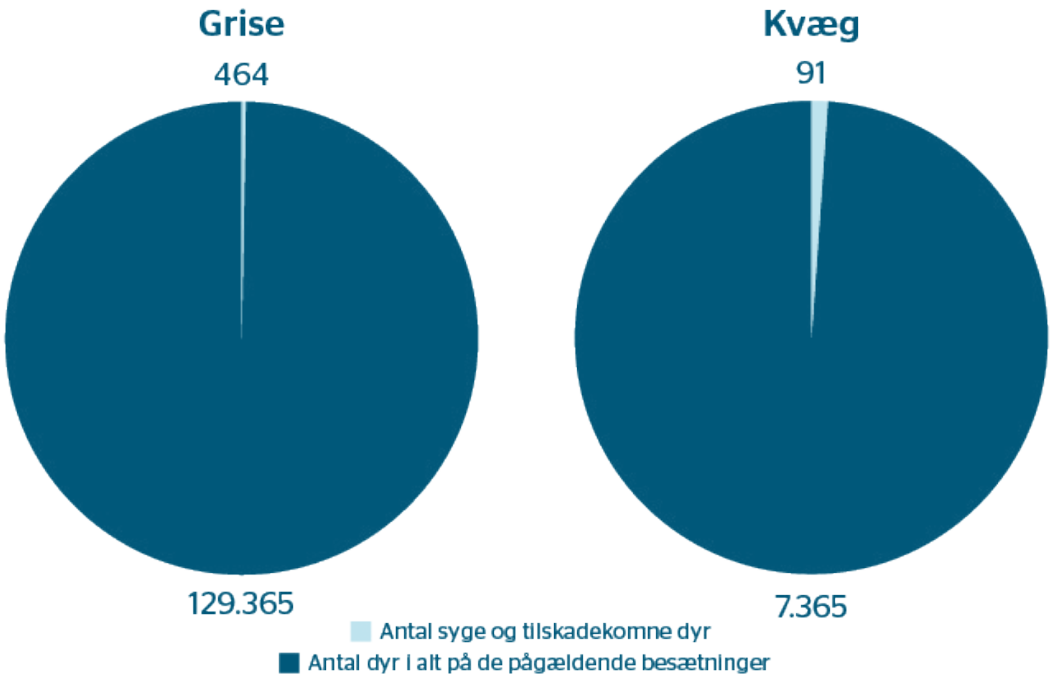
I lovgivningen er der krav om, at syge og tilskadekomne dyr skal have den fornødne pleje og behandling, herunder om nødvendigt isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, og hvis dyret ikke kommer sig hurtigt efter den rette behandling, skal dyret enten tilses af en dyrlæge eller aflives straks.

Desværre er dette et område, der ofte er et af de hyppigst sanktionerede. Særligt i grisebesætninger er der givet mange sanktioner, og det har i de sidste fire år været det mest sanktionerede område med en regelefterlevelse på gennemsnitligt ca. 86 pct.

Dog har der været en lille bedring i regelefterlevelsen for kontrolområdet fra 2022 hvor den lå på ca. 84 pct. til 2024, hvor regelefterlevelsen var på 87 pct.

Helt generelt kan en sanktion omfatte et eller flere dyr, og derfor vil antallet af påvirkede dyr ikke være direkte afspejlet i antallet af indskærpelser, påbud eller politianmeldelser givet ved en kontrol. Særligt i grisebesætninger, om end afhængigt af produktionstype og besætningsstørrelse, er det totale antal af dyr i besætningen ofte højt, hvorfor Fødevarestyrelsen i praksis kontrollerer et stort antal dyr. Figur 5.1.3 viser den andel af dyr, der har været omfattet af sanktioner givet for området ”Syge/tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling” ud af det totale antal kontrollerede dyr i 2024.

Figur 5.1.3. Antal syge og tilskadekomne dyr, der ikke har fået fornøden pleje/behandling i grise- og kvægbesætninger i 2024*

*Antallet af dyr omfatter det totale antal af dyr i de besætninger, hvor der er givet en sanktion for kontrolområdet ”Syge/ tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling”. Dvs. at antal dyr ikke omfatter antallet af dyr i de besætninger, hvor kontrolområdet ikke er sanktioneret.

Fordelingen i figur 5.1.3 svarer til, at 0,4 pct. af det totale antal dyr i de sanktionerede grisebesætninger og 1,2 pct. af det totale antal dyr i de sanktionerede kvægbesætningerne var omfattet af sanktionen.

I tabel 5.1.3 og tabel 5.1.4 fremgår det, hvor mange dyr, der har været omfattet ifm. sanktionering på området ”Syge/tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling” i grise og kvægbesætninger i årene 2021 - 2024, samt hvor stor en procentdel disse dyr udgør af det samlede antal

kontrollerede dyr i de sanktionerede besætninger. Hvor niveauet for procentandelen af antal syge/tilskadekomne dyr i grisebesætninger generelt ligger på samme niveau, er der en større grad af variation i kvægbesætningerne. Det afspejler, at der for kvæg generelt er en større variation i de hyppigst sanktionerede områder.

Tabel 5.1.3. Oversigt over antal syge og tilskadekomne grise, der ikke har fået fornøden pleje/behandling i kontrolårene 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Antal syge og tilskadekomne dyr	322	443	417	464
Antal dyr i alt på de pågældende besætninger	40.970	98.178	132.607	129.365
Pct. i alt	0,8 pct.	0,5 pct.	0,3 pct.	0,4 pct.

Tabel 5.1.4. Oversigt over antal syge og tilskadekomne kvæg, der ikke har fået fornøden pleje/behandling i kontrolårene 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Antal syge og tilskadekomne dyr	58	96	179	91
Antal dyr i alt på de pågældende besætninger	8.284	9.289	4.912	7.365
Pct. i alt	0,7 pct.	1,0 pct.	3,6 pct.	1,2 pct.

Det er alvorligt, hvis syge- og tilskadekomne dyr ikke får den fornødne pleje og/eller behandling, og derfor gennemfører Fødevarestyrelsen jævnlige dybdegående kontrol med netop dette fokusområde. I 2024 blev der gennemført kontrolkampagner med fokus på håndtering af syge-

og tilskadekomne dyr i både grise- og kvægbesætninger. Læs mere om disse kontrolkampagner i afsnit 6. Hvis Fødevarestyrelsen generelt erfarer, at der er gennemgående problemstillinger i forbindelse med kontrollen, kontaktes både branchen og Den Danske Dyrlægeforening.

Optegnelser over medicinsk behandling

Som nævnt tidligere, så er et af de hyppigst sanktionerede områder for kvæg ”Optegnelser over medicinsk behandling føres og eller opbevares ikke”. Lige netop dette område er ret komplekst, idet krav til medicinoptegnelser og opbevaring af disse, indgår i både de dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af grise⁸ og kvæg⁹, samt i Veterinærlægemiddelforordningen¹⁰. For kvæg er der desuden nogle specifikke krav ift. optegnelser i dyreejer-bekendtgørelsen¹⁰. Omfanget af kravene vedr. medicin-optegnelser og opbevaring af disse er dog ikke de samme, men i kontrolsituationen er de forskellige krav vanskelige at skille ad. I den data, der fremgår af dyrevelfærdsrap-

porten, er der derfor en risiko for, at de regler, der reelt er overtrådt, ikke er dyrevelfærdsregler, men derimod veterinærmedicinregler. Dette gælder særligt for kvægbesætninger, idet kravene til medicinoptegnelser her er mere specifikke end i grisebesætninger.

Grundet omfanget af sanktioner givet i kvægbesætninger for netop ”Optegnelser over medicinsk behandling føres og eller opbevares ikke” har der ved tidligere kontrolår været interesse for, hvor stor betydning disse overtrædelser har for den overordnede regelefterlevelse i besætningerne.

Tabel 5.1.5. Oversigt over regelefterlevelsen i grise- og kvægbesætninger fra 2021-2024 med og uden overtrædelser indenfor kontrolområdet ”Optegnelser over medicinsk behandling føres og eller opbevares ikke”

Kontrolundertype / Kontrolårsag	Dyreart	Regelefterlevelse 2021	Regelefterlevelse uden medicin 2021	Regelefterlevelse 2022	Regelefterlevelse 2024	Regelefterlevelse 2023	Regelefterlevelse uden medicin 2023	Regelefterlevelse 2024	Regelefterlevelse uden medicin 2024
Stikprøvebaseret basiskontrol / Baselinemåling	Grise	*	*	74 pct.	75 pct.	*	*	*	*
	Kvæg	*	*	*	*	68 pct.	70 pct.	*	*
Stikprøvebaseret basiskontrol / Risikobaseret udpegning	Grise	69 pct.	70 pct.	63 pct.	63 pct.	70 pct.	70 pct.	72 pct.	73 pct.
	Kvæg	56 pct.	62 pct.	62 pct.	67 pct.	71 pct.	71 pct.	67 pct.	71 pct.

*Baselinemålinger gennemføres kun hvert tredje år for grise og kvægbesætninger. I de kontrolår, hvor der er angivet en * er der ikke udført baselinemålinger, hvorfor besætningskontrollen de år udelukkende var risikobaseret.

⁸ BEK nr. 105 af 3. februar 2025 om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af grise

⁹ BEK nr. 1317 af 28. november 2024 om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af kvæg

¹⁰ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2019/6 af 11. december 2018 om veterinærlægemidler og om ophævelse af direktiv 2001/82/EF

¹¹ BEK nr. 645 af 31. maj 2023 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr m.v.

Som det fremgår af tabel 5.1.5 har det for baselinemålingen i 2023 i kvægbesætninger ikke den store betydning, når de sanktioner, der er givet ifm. manglende medicinoptegnelser og /eller opbevaring, tages ud. Det betyder, at de kontroller, hvor der ofte er sanktioneret for dette, også er sanktioneret for noget andet.

Ift. den kontrol, der er udført med risikobaseret udpegning i kvægbesætninger, er der en større variation at se, hvor regelefterlevelsen generelt er bedre, hvis overtrædelserne for manglende medicinoptegnelser og /eller opbevaring ikke regnes med. Dette kan hænge sammen med, at risikokriterier for udpegning af kvægbesætninger ofte har en direkte eller indirekte relation til reglerne for medicinoptegnelser og opbevaring af disse. Eksempelvis var der i 2024 bl.a. følgende udpegningskriterie: ”Kvægbesætninger med sundhedsrådgivningsaftale modul 1 og 2 uden fastsat øvre tidsgrænse samt dem uden sundhedsrådgivningsaftaler”.

5.2 Transportkontrollen med grise og kvæg i 2024

Resultater fra transportkontrollen

Følgende afsnit går i dybden med Fødevarestyrelsens resultater fra kontrollen af kvæg og grise, der er transporteret i 2024. For yderligere oplysninger, herunder oplysninger om kontrolresultater for øvrige dyrearter, henvises der til Bilag 1.

Tabel 5.2.1. Resultater fra syn af grise og kvæg i 2024 forud for eksport og samhandel. Opgøres samlet for syn, der er udført i besætninger og ved sammenbringningsvirksomheder					
Dyreart	Antal syn	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse	Regelefterlevelse
Grise	29.729	232	0	7	99,20 pct.
Kvæg	944	10	1	0	98,83 pct.
Total	30.673	242	1	7	99,18 pct.

Tabel 5.2.1 viser, at der ved det samlede antal forsendelser af grise og kvæg, der er afgået fra Danmark til andre EU-lande eller eksporteret til tredjelande, har været en regelefterlevelse på 99,18 pct. Regelefterlevelsen er baseret på det samlede antal forsendelser på 30.673 samt 250 overtrædelser, hvoraf størstedelen var indskærpelser.

Resultater fra transportsyn af levende dyr

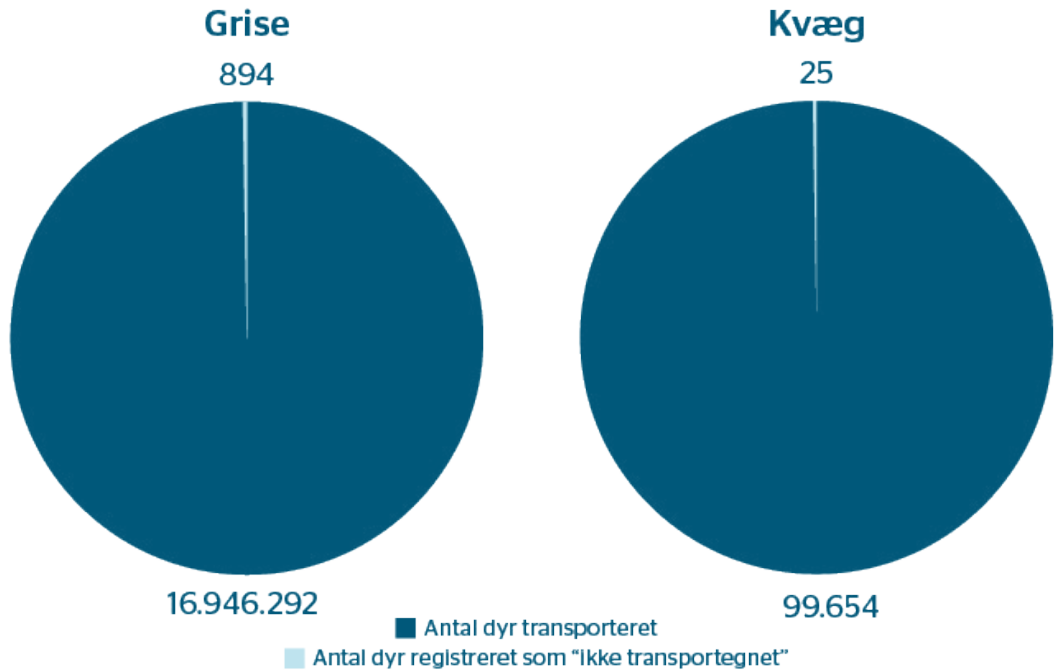
Fødevarestyrelsen opgør kontrolresultater for syn af dyr ud fra antallet af forsendelser. Alle dyr i en forsendelse bliver synet. I tilfælde hvor flere biler indgår i én forsendelse, opgøres disse som ét syn.

Figur 3.1 og 3.2, Dyrets vej i produktionen viser, at synet kan foretages på forskellige tidspunkter inden transporten. Synet kan enten foretages forud for afgang fra den oprindelige besætning eller i forbindelse med ophold på en sammenbringningsvirksomhed. For grise og kvæg kan synet tidligst udføres 24 timer før den planlagte forsendelse ud af Danmark. Ved 7.457 forsendelser med grise og 164 forsendelser med kvæg, blev synet udført i forbindelse med direkte transport fra en besætning. Ved 22.272 forsendelser med grise samt 780 forsendelser med kvæg, blev synet udført på en sammenbringningsvirksomhed. Kontrolresultaterne fra synene fremgår af tabel 5.2.1.

I forbindelse med synene er hovedparten af sanktionerne relateret til overtrædelsestypen ”Transportegnethed – ikke opfyldt”, hvilket også afspejler synets fokus og formål om at sikre, at dyrene er egnede til transporten. Kontrolresultaterne fra 2024 i forbindelse med syn af grise og kvæg viser, at der er konstateret 180 forhold vedr. manglende transportegnethed for grise (sanktioneret med 176 indskærpelser og seks politianmeldelser). For kvæg er 10 forhold vedrørende manglende transportegnethed sanktioneret (alene indskærpelser). Knap 80 pct. af overtrædelserne vedrørte således manglende transportegnethed.

I forbindelse med de 30.673 afgåede forsendelser med grise og kvæg i 2024 er der i alt blevet synet 16.946.292 grise og 99.654 kvæg. Figur 5.2.1 og 5.2.2 viser antal synede grise og kvæg sammenholdt med antallet af dyr, der er registreret og sanktioneret for manglende transportegnethed.

Figur 5.2.1 og 5.2.2. Oversigt over antal grise og kvæg, der er sanktioneret som ikke-transportegnet i forbindelse med syn af dyr forud for eksport eller samhandel fra Danmark

De primære årsager til manglende transportegnethed hos kvæg var bl.a. gangbesvær/halthed samt ikke fuldstændigt helede navler hos kalve. Sanktionering ved syning af grise i forhold til manglende transportegnethed skyldtes f.eks. gangbesvær/halthed, brok og sår.

Resultater fra syn af levende dyr ved ankomst til slagteri

Inden slagtning skal alle dyr inspiceres af en embedsdyrlæge. Inspektionen skal finde sted senest 24 timer efter ankomst til slagteriet og mindre end 24 timer inden slagtningen. Ved synet vurderes det, om dyrene er egnede til human konsum, om de har været egnede til den gennemførte transport til slagteriet samt om dyrene har fået skader under transporten. Eksempler på tilstande, der gør, at dyr ikke er egnede til transport eller evt. kan kræve skånetransport er sår, haltheder og brok.

I 2024 udførte Fødevarestyrelsen syn af dyr ved i alt 101.546 forsendelser, der ankom til større slagterier i Danmark. Antal dyr på de enkelte forsendelser er ikke opgjort. Den samlede fordeling af forsendelser pr. dyreart fremgår af Bilag 1. Den angivne opgørelse over antal syn fore-

taget ved ankomst til slagteri dækker kun de større slagterier med fast kontrolbemanding¹². Embedsdyrlæger foretager derudover syn af samtlige dyr indleveret til slagtning på de små slagtehus i Danmark. Antal syn og sanktioneringer i forbindelse hermed indgår ikke i denne rapport.

Antal syn på større slagterier er opgjort med forbehold for usikkerheder i fordelingen af syn på den enkelte dyreart. Det skyldes, at nogle virksomheder er godkendt til at slagte mere end én dyreart. Af den samlede oversigt over antal syn på slagterier i bilag 1 er total antal forsendelser derfor ca. tre pct. højere end ved fordelingen af ankomne forsendelser pr. dyreart. De modtagende slagterier, hvor der ikke er angivet en dyreart, modtager hovedsageligt grise.

Antallet af syn og overtrædelser konstateret ved syn af grise og kvæg leveret til større slagterier i 2024 fremgår af tabel 5.2.2.

Tabel 5.2.2. Antal registrerede overtrædelser for grise og kvæg ved Fødevarestyrelsens kontrol på slagterier i 2024				
Dyreart	Antal syn	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	75.691	1.039	0	90
Kvæg	16.965	24	0	42
Total	92.656	1.063	0	132

I forhold til sanktionering ved syn af grise skyldtes 28,3 pct. af overtrædelserne manglende transportegnethed, f.eks. som følge af større sår, brok og haltheder. Dyrets transportegnethed skal ses i sammenhæng med de forhold, som transporten er afviklet under; hvor længe er dyret transporteret, er der taget højde for høje eller lave temperaturer, og er dyrene transporteret med tilstrækkelig plads og i et egnet og godkendt køretøj til transport af levende dyr.

Fødevarestyrelsen udfører også kontrol af samtlige dyr efter slagtning. Ved denne kontrol kan der i forhold til dyrevelfærd ligeledes konstateres skader og tilstande, som ikke er lige så synlige, når dyret er levende. Det kan f.eks. være slagmærker, højdrægtighed og overtatovering, dvs. tilfælde, hvor dyret er blevet påført unødige ekstra og/eller evt. fejlplacerede tatoeringsmærker.

Af de sanktionerede forhold for grise, der listes i tabel 5.2.2, er 46,7 pct. af overtrædelserne relateret til overtatovering/fejltatovering. Medio 2024 blev sanktioneringsguide til bedømmelse af overtatovering og fejltatovering revideret. Det har betydet, at der er kommet øget fokus på forhold vedrørende overtatovering og fejltatovering, hvilket har medført et øget antal sanktioner for denne specifikke overtrædelse i 2024. Overtatovering/fejltatovering og slagmærker konstateres typisk først, når dyret er slagtet og har undergået slagtemæssig behandling, hvor hårene fjernes og huden blottes, så skaderne kan observeres.

Hovedparten af de sanktionerede forhold for kvæg skyldes transport af højdrægtigt kvæg, svarende til 39 forhold ud af de i alt 42 politianmeldelser, der er angivet i tabel 5.2.2. Alle forhold vedrørende transport af højdrægtigt kvæg er blevet politianmeldt. I 2023 var der 43 tilfælde med politianmeldelser vedr. transport af højdrægtige kvæg, og andelen af denne type af overtrædelse ligger derfor på samme niveau i 2024. Øvrige forhold, der sanktioneres i forbindelse med levende syn af kvæg, vedrører manglende transportegnethed, hvor årsagen f.eks. er gangbesvær. Det samlede overblik over overtrædelser for alle dyrearter fremgår af Bilag 1.

Resultater fra stikprøvekontrol ved på- og aflæsning

Udover syning af alle dyr forud for transport til udlandet eller ved ankomst på danske slagterier, udfører Fødevarestyrelsen også stikprøvekontrol af dyretransporter. Som det fremgår af figur 3.1 og 3.2, Dyrets vej i produktionen, kan stikprøvekontrollerne både udføres i forbindelse med på- eller aflæsning af dyrene ved sammenbringningsvirksomheder, ved aflæsning på slagteri og ved pålæsning forud for forsendelser, der afgår direkte fra besætninger. Stikprøvekontrol indeholder bl.a. kontrol af transportmidlets indretning og funktion, kontrol af ledsagedokumenter samt dyrenes transportegnethed.

I 2024 blev der udført stikprøvekontrol på fem pct. af de forsendelser, der afgik fra Danmark med grise, kvæg og fjerkræ¹³. Stikprøvekontrol af heste og fisk udføres som et fast antal kontroller årligt på hhv. 15-20 og 20-25 kontroller. For stikprøvekontrol ved aflæsning på slagteri var kontroltrykket fastsat til ca. 0,5 pct. i 2024. Stikprøvekontrol af grise udføres som en risikobaseret kontrol, hvilket gør den mere målrettet forsendelser, hvor det vurderes, at der er højere risiko for overtrædelser. Den risikobaserede udpegning for stikprøvekontrol af grise vægter bl.a., om virksomheden tidligere er sanktioneret, transportens længde samt antallet af dyr på den planlagte forsendelse. Dette, sammenholdt med at der er flere kontrolpunkter (transportmiddel, dokumenter og dyr), medfører også, at der generelt ses en væsentligt højere sanktionsprocent ved stikprøvekontrollerne end ved syning af dyr, hvor der alene fokuseres på dyrenes transportegnethed.

¹² "Større slagterier" defineres i: Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer, foder og levende dyr m.v. (BEK nr. 1718 af 30/12/2024)

¹³ Ved stikprøvekontrol for fjerkræ defineres en forsendelse som: Transporter fra samme besætning med samme bestemmelsessted, som udføres på samme dag.

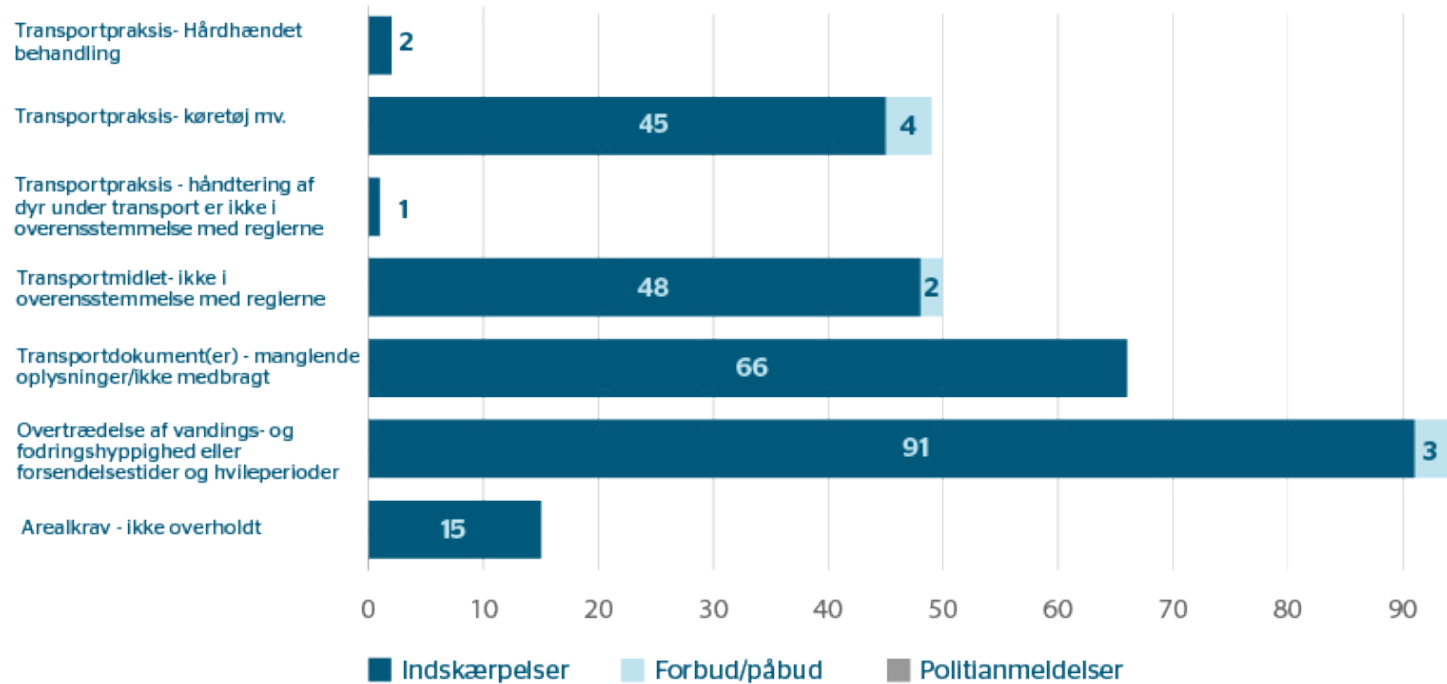
Stikprøvekontrol ved pålæsning

Tabel 5.2.3 viser kontrolresultaterne fra stikprøvekontroller af grise og kvæg ved pålæsning i 2024

Tabel 5.2.3. Resultater fra stikprøvekontrol ved pålæsning af grise og kvæg i 2024				
Dyreart	Antal kontroller	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	1.144	234	9	0
Kvæg	91	8	0	0
Total	1.235	242	9	0

Kontrolresultaterne af tabel 5.2.3 viser, at der, for stikprøvekontrol ved pålæsning af kvæg, har været en regelefterlevelse på 91,2 pct. For grise var regelefterlevelsen på 78,8 pct. Årsagerne til sanktioner fremgår af figur 5.2.3 og 5.2.4 nedenfor.

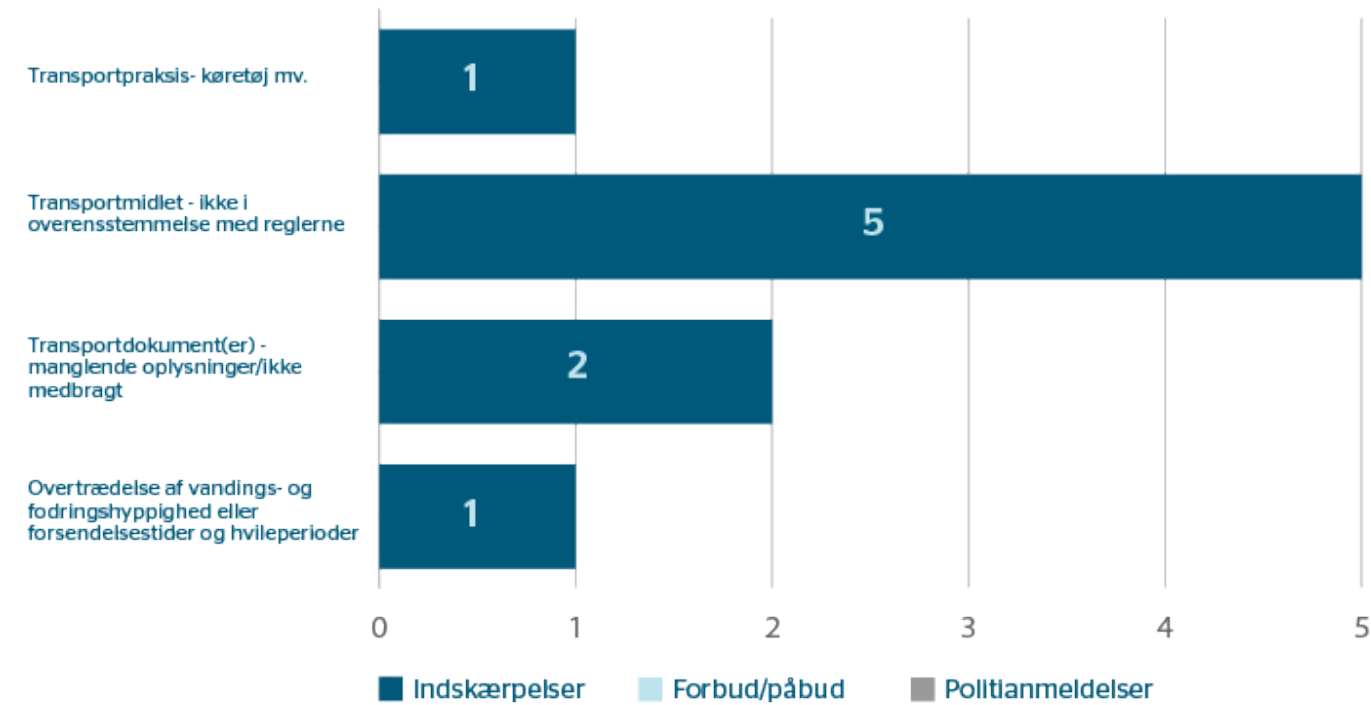
Figur 5.2.3. Oversigt over overtrædelsestyper registreret i forbindelse med stikprøvekontrol ved pålæsning af grise i 2024

Figur 5.2.3 viser, at størstedelen af overtrædelser, der er registreret i forbindelse med stikprøvekontrol ved pålæsning af grise, er relateret til overtrædelsestypen ”Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder”. En af de primære årsager til sanktioner herom er fejl relateret til transportmidlets vandingssystem, herunder at det ikke var muligt at aflæse mængden

af vand i bilens vandtank, eller at nogle af drikkeventilerne på transportmidlet var defekte forud for afgang og/eller, der var slukket for vandet i forbindelse med pålæsningen. Der sanktioneres med forbud, hvis denne overtrædelse har haft betydning for dyrene og ikke kunne rettes inden afgang.

Figur 5.2.4. Oversigt over overtrædelsestyper registreret i forbindelse med stikprøvekontrol ved pålæsning af kvæg i 2024

Figur 5.2.4 viser, at størstedelen af overtrædelser, der er registreret i forbindelse med stikprøvekontrol ved pålæsning af kvæg, er relateret til overtrædelsestypen ”Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne”.

For de fem indskærpelser, der er sanktioneret ved stikprøvekontrol ved pålæsning af kvæg i 2024, har de sanktionerede forhold vedrørt transportmidlets system til temperatuovervågning, herunder defekter på alarmsystemet.

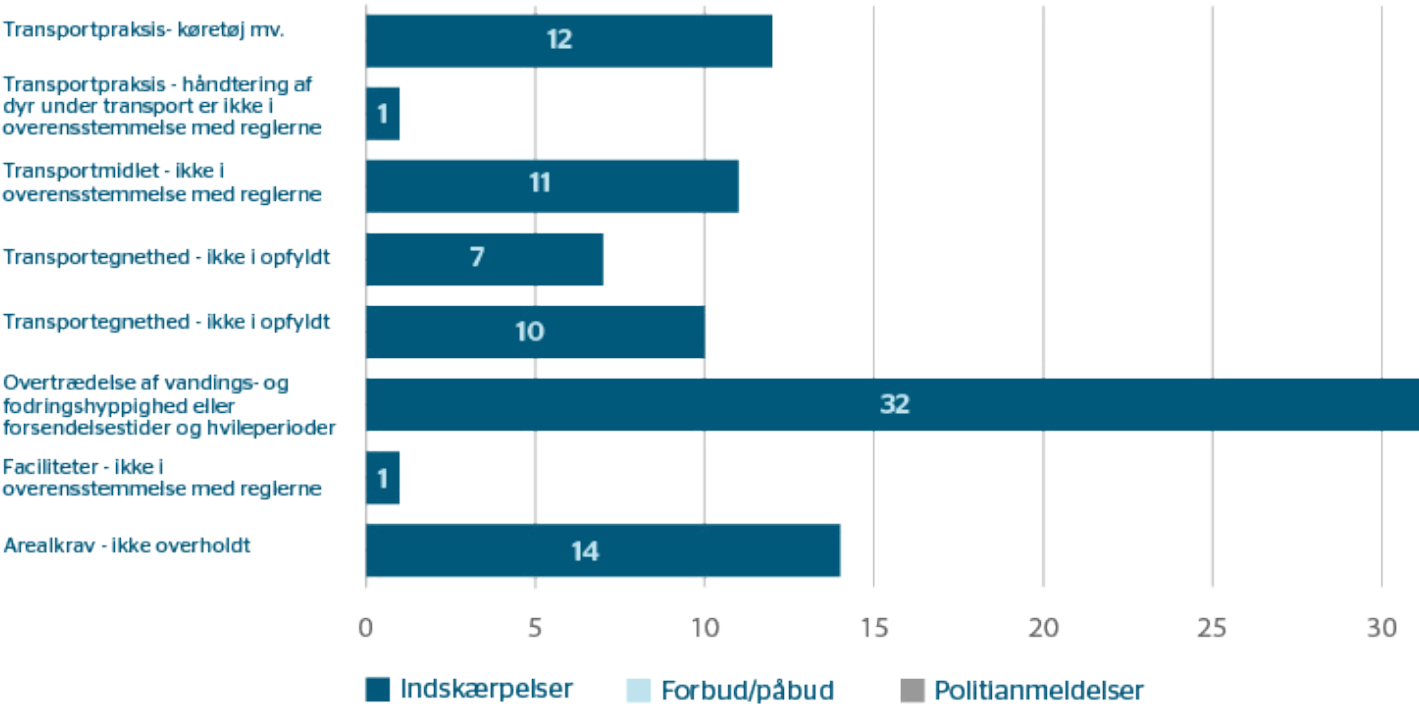
Stikprøvekontrol ved aflæsning

Tabel 5.2.4 viser kontrolresultaterne fra stikprøvekontroller af grise og kvæg ved aflæsning i 2024. Resultaterne er opgjort samlet for aflæsning ved sammenbringningsvirksomheder samt ved danske slagterier.

Tabel 5.2.4. Resultat fra stikprøvekontrol ved aflæsning af grise og kvæg i 2024				
Dyreart	Antal kontroller	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	731	74	0	0
Kvæg	112	1	0	0
Total	843	75	0	0

Kontrolresultaterne i tabel 5.2.4 viser, at der, særligt for stikprøvekontrol ved aflæsning af kvæg, har været en regelefterlevelse på 99,1 pct. Den ene indskærpelse, der er givet vedrørte transportdokumenter, der ikke var medbragt ved forsendelsen. For grise var regelefterlevelsen på 89,9 pct. Årsager til sanktionerede forhold for grise fremgår af figur 5.2.5.

Figur 5.2.5. Oversigt over overtrædelsestyper registreret i forbindelse med stikprøvekontrol ved aflæsning af grise i 2024

Figur 5.2.5 viser, at størstedelen af de overtrædelser, der er registreret i forbindelse med stikprøvekontrol ved aflæsning af grise, er relateret til overtrædelsestypen "Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder". En af de primære årsager til sanktioner herom er fejl relateret til transportmidlets vandingsystem, herunder at det ikke var muligt at aflæse mængden af vand i bilens vandtank, eller at nogle af drikkeventilerne på transportmidlet var defekte og/eller, der var slukket for vandet i forbindelse med aflæsningen. Desuden er der indskærpet for fejl vedrørende forsendelsestiden, f.eks. at forsendelsestiden oversteg den tilladte maksimale transporttid på otte timer for en kort forsendelse. Ved forsendelser over otte timer er der krav om en logbog.

Resultater fra politiets vejkontroller i 2024

I 2024 udførte politiet vejkontrol af 926 dyretransporter. Politiets kontrol udføres på de danske veje, typisk med dyrlægefaglig bistand fra Fødevarestyrelsen. Ved vejkontrol er det politiet, der håndterer kontrollen og evt. sanktionering af overtrædelser. Opgørelsen over resultater af politiets vejkontrol af dyretransporter i 2024 kan ses i Bilag 1.

5.3 Kontrol på slagterier og slagtehuse

På slagterier og slagtehuse kontrollerer Fødevarestyrelsen, at dyrene modtages, opstaldes, håndteres, bedøves, slagtes og aflives i overensstemmelse med gældende regler. Denne kontrol gennemføres uagtet slagteriets størrelse/produktionsomfang og dyreart. Slagterierne skal have procedurer til at sikre, at de overholder gældende regler for disse områder. Blandt andet skal slagterier have procedurer til sikring af, at håndtering, bedøvelse og aflivning foregår således, at dyr ikke bliver udsat for undgåelig smerte, psykisk belastning eller lidelse.

I tabel 5.3.1 vises der en oversigt over de kontroller, der har resulteret i en indskærpelse, et påbud eller en politianmeldelse, efterfulgt af tabel 5.3.2 og 5.3.3, med en oversigt over, hvilke overtrædelser, der er sanktioneret for hhv. grise og kvæg. Særligt for overtrædelser vedrørende slagmærker, som anført i tabel 5.3.2, er det i denne sammenhæng ikke et udtryk for, at det er konstateret at være sket på slagteriet. Disse sager er politianmeldt til videre efterforskning, da Fødevarestyrelsen ikke har kunnet placere ansvaret i de pågældende sager. Det samlede overblik over overtrædelser for alle dyrearter fremgår af Bilag 1.

Tabel 5.3.1. Oversigt over totale antal kontroller med indskærpelser, påbud eller politianmeldelser givet på slagterier og slagtehus i 2024		
Dyreart	Antal kontroller med en eller flere indskærpelser	Antal kontroller med en eller flere politianmeldelser
Grise	18	8
Kvæg	6	0

Tabel 5.3.2. Oversigt over overtrædelser for grise på slagterier og slagtehus, der medførte indskærpelser, påbud eller politianmeldelser i 2024		
Overtrædelsestype	Indskærpelse	Politianmeldelse
Dyrene behandles ikke forsvarligt	8	0
Forsinket afblødning	3	0
Håndtering skader dyret/dyrene	1	0
Hårdhændet behandling	1	0
Manglende stikning og afblødning	4	0
Slagmærker	0	8
Opstaldning - manglende fodring	1	0

Tabel 5.3.3. Oversigt over overtrædelser for kvæg på slagterier og slagtehus, der medførte indskærpelser, påbud eller politianmeldelser i 2024		
Overtrædelsestype	Indskærpelse	Politianmeldelse
Dyrene behandles ikke forsvarligt	1	0
Manglende stikning og afblødning	1	0
Opstaldning - arealkrav overtrådt	1	0
Opstaldning - manglende fodring	1	0
Utilstrækkelig bedøvelse	2	0

I 2024 er registreret 18 kontroller på griseslagterier, der resulterede i en eller flere indskærpelser og otte kontroller med en eller flere politianmeldelser. Overtrædelsestyperne ”Dyrene behandles ikke forsvarligt” og ”Manglende stikning/afblødning” er de to hyppigst indskærpede områder. I 2023 var der til sammenligning 22 kontroller med en eller flere indskærpelser og tre kontroller med en eller flere politianmeldelser. De otte kontroller på griseslagterier i 2024, hvor der blev politianmeldt vedrørte ”slagmærker”. Politianmeldelser af denne sagstype sker typisk med henblik på efterforskning af ansvarssubjekt, da det ikke altid kan bevises, hvornår skaden er påført og dermed hvem, der kan holdes ansvarlig.

For kvægslagterier var der i alt seks kontroller, hvor der blev givet en eller flere indskærpelser, hvilket er det samme antal som i 2023. Sanktioneringen ved kontrol med dyrevelfærd for grise og kvæg på slagterierne i 2024 vurderes derfor at ligge på samme niveau som i de foregående år.

6. Fødevarestyrelsens dybdegående kontrol med dyrevelfærd i 2024

Udover den almindelige basiskontrol sætter Fødevarestyrelsen også fokus på særlige områder med dybdegående kontrol i form af kontrolkampagner og prioriterede indsatser.

Nedenfor præsenteres de overordnede resultater af de kontrolkampagner og -indsatser, der blev gennemført i 2024.

6.1 Kontrol af dyrevelfærd i kvæg- og fårebesætninger med udgangspunkt i DyreBaserede VelfærdsIndikatorer (DBVI)

Formålet med denne kampagne, som blev gennemført fra februar til maj 2024, var at sætte ekstra fokus på dyrevelfærd i kvæg- og fårebesætninger ved at bruge af DyreBaserede VelfærdsIndikatorer (DBVI) til vurdering af dyrevelfærden i besætningerne. Ved at bruge DBVI i kontrollen kan man se, hvordan dyrene reagerer på deres omgivelser samtidig med, at det undersøges, om de fysiske forhold, som dyrene holdes under, lever op til gældende lovgivning.

En trafiklysmode blev brugt til at angive, om besætningen, i forhold til hver enkelt DBVI, vurderes som acceptabel (grøn), i gråzone (gul) eller uacceptabel (rød). For eksempel ville besætningen blive markeret rød for huld, hvis dyrene var for magre. I så fald ville der være tale om en overtrædelse af lovgivningen, som ville blive sanktioneret.

Overordnet set viste resultaterne af kampagnen en regel efterlevelse på 85,6 pct., hvor en stor del af sanktionerne skyldtes manglende årligt dyrlægetilsyn i erhvervsbesætninger. Årsagen var ofte uvidenhed om denne regel, hvilket også afspejles i resultaterne fra basiskontrollen i kvægbesætninger i 2024 ovenfor.

Kampagnen viste, at der generelt var en god sammenhæng mellem DBVI-registrering og sanktionering i både kvæg- og fårebesætninger. Eksempelvis var sandsynligheden for en sanktion, der vedrørte dyrevelfærdsmæssige forhold i besætningen, dobbelt så stor i de besætninger, der blev udpeget på baggrund af tidligere ”gule” eller ”røde” DBVI-registreringer.

[Læs mere om resultaterne for kampagnen om dyrevelfærd i kvæg- og fårebesætninger- i slutrapporten her.](#)

6.2. Kontrol af håndtering af syge og tilskadekomne grise samt fokus på sygestier

Som nævnt ovenfor, har den hyppigste årsag til sanktionering i grisebesætninger været overtrædelser i forbindelse med håndteringen af syge og tilskadekomne dyr. Da korrekt håndtering af syge og tilskadekomne dyr er en væsentlig forudsætning for, at dyrene i tilstrækkelig grad beskyttes mod smerte, lidelse, angst, varige mén og væsentlig ulempe, har Fødevarestyrelsen gennemført flere kontrolkampagner på området, senest i 2021.

Resultater fra tidligere kampagner har vist, at det er nødvendigt med et fortsat fokus på håndteringen af syge og tilskadekomne dyr i grisebesætninger. Udover dialog med branchen og Den Danske Dyrlægeforening har der ved den gennemførte kampagne været særligt fokus på dybdegående kontrol og vejledning om håndtering af syge og tilskadekomne dyr.

Den nærværende kampagne blev gennemført fra februar til september 2024, og formålet var at øge dyrevelfærden i de danske slagtegrise- og sobesætninger ved:

- At øge fokus på håndtering af syge og tilskadekomne grise gennem kontrol og vejledning.
- At undersøge bestemte risikofaktorer, der kan være forbundet med manglende eller ikke-korrekt behandling af syge- og tilskadekomne søer og slagtegrise. Det kunne eksempelvis være optegnelser, lidelser, tidsinterval siden sidste dyrlægebesøg og besætningsstørrelse.

Regelefterlevelsen i kampagnen var på 79,8 pct. og var på samme niveau som kampagnen i 2021, hvor regel efterlevelsen var på 78,9 pct. For både slagtegrise- og sobesætninger var de hyppigste overtrædelser i den aktuelle kampagne syge eller tilskadekomne grise, som ikke havde fået en passende behandling, konstatering af manglende blødt i sygestien eller manglende medicinoptegnelser på de syge og tilskadekomne grise.

[Læs mere om resultaterne for kampagnen om danske slagtegrise- og sobesætninger i slutrapporten her.](#)

6.3 Kontrol af håndtering af syge og tilskadekomne dyr i kvægbesætninger

Tilsvarende grise, og alle andre dyrearter i øvrigt, er korrekt håndtering af syge og tilskadekomne kvæg en væsentlig forudsætning for, at dyrene i tilstrækkelig grad beskyttes mod smerte, lidelse, angst, varige mén og væsentlig ulempe. Formålet med denne kampagne var derfor at forbedre kvægs velfærd ved et øget fokus på forebyggelse og behandling af syge og tilskadekomne kvæg. Derudover havde kampagnen til formål at skærpe fokus på vigtigheden af, at besætningsejer og besætningsdyrlæge arbejder målrettet sammen om at løse problemerne, når der er syge og tilskadekomne kvæg i besætningen.

Kampagnen, der blev gennemført i besætninger med malkekvæg og slagtekalve i perioden 1. september til 30 november 2024, er endnu ikke endeligt afrapporteret.

[Når afrapporteringen af kampagnen om malkekvæg og slagtekalve er afsluttet, vil rapporten blive offentliggjort her.](#)

6.4 Prioriteret indsats på indfangning af fjerkræ, fokuseret på slagtekyllinger, forud for nationale forsendelser til slagteri

I 2024 udførte Fødevarestyrelsen en prioriteret indsats på indfangning af fjerkræ, fokuseret på slagtekyllinger forud for nationale forsendelser til slagteri. Der blev udført 100 kontroller. Indsatsens formål var at kontrollere indfangning, pålæsning og slagtekyllingernes transportegnethed. Indsatsen fokuserede bl.a. på håndtering af dyrene, herunder indstilling og brug af fangemaskine og fangernes kvalifikationer, aflivning af kyllinger, arealkrav og frihøjde i kasserne, udformning og vedligehold af transportkasser.

I forbindelse med de 100 kontroller, der blev udført, blev der sanktioneret for i alt otte forhold, fordelt på syv af kontrollerne. Det svarer til en regelefterlevelse på 92 pct. Sanktionerne var fordelt som: To indskærpelser for manglende transportegnethed, to indskærpelser vedrørende hårdhændet håndtering, to indskærpelser om manglende plads/areal i transportkasserne, en indskærpelse vedrørende manglende vedligehold af transportkasserne samt en indskærpelse vedrørende manglende rengøring af transportkasserne.

Fødevarestyrelsen har i 2025 planlagt følgende kontrolkampagner og -indsatser med fokus på dyrevelfærd:

- Kontrol af malkekøernes nærmiljø (igangsat 2024)
- Kontrol af slagtekalves nærmiljø
- Kontrol af overbrusning og rode- og beskæftigelsesmateriale i grisebesætninger
- Kontrol af velfærd hos små drøvtyggere

Billedkilder

Billeder af dyr på side 1, 11, 15, 16, 17 og 33 er fra en besætning med i Det Statslige Dyrevelfærdsmærke.

Fødevarestyrelsen

Stationsparken 31 - 33

2600 Glostrup

Tlf.: 72 27 69 00

fvst.dk/kontakt

www.fvst.dk

ISBN: 978-87-93147-69-0 1. udgave. Juni 2025